

Rondzendbrief 34, juni 2015

Voor: Stichting Bethesda voor Peru

Van: het artsenechtpaar van
Bethesda Medics, Peru
E-mail: BethesdaMedics@live.com

'Rots in de branding'

Beste familie, vrienden en meelevendenden,

Rots in de branding is het spreekuur Betesda I in Chepén (CMBC). Door dokter J. nu 15 jaar gedaan, en met vertrouwen onder de bevolking. Dat neemt niet weg dat er ook 'kwade geesten in de lucht' gevoeld worden, maar stilzwijgend en vertrouwend, bewijst de tegenpool ook voor ons te strijden en ons te versterken en is er steeds de nodige bescherming geweest. Daarin zijn de voorbeden van de achterban altijd van onschatbare waarde! Soms weet je niet wie de engel, en wie de verrader is en waarom, maar voel je hoe Jezus een bont mengsel van noodlijdende mensen om zich heen had, die hulp en redding zoeken.

Een patiënt die veel tijd en recht-schapenheid nodig had was 'Nayeli', 25 jaar. In haar wanhoop om de ongewenste zwangerschap had ze medicaties ertegen genomen, met het resultaat dat de vier maanden oude vrucht gestorven was, maar het werd niet afgestoten. Ze ging naar de spoedeisende hulp, die opname voor-schreef. Omdat ze niet langer dan één dag uit het zicht wilde zijn, tekende ze ontslag op eigen risico en ging op zoek naar illegale afwerking. Het is hier namelijk ook verboden om zomaar abortussen uit te voeren. Op medische indicatie moet het via de medisch ethische commissie onder-bouwd worden, maar dan weet de omgeving dus van de opname en het probleem. In een apotheek van het dorp werd toen nog wel ingefluisterd: ga maar naar dr. J.'s praktijk. Dat is een goede man, die wil wel helpen en praat nergens over... Wat betekende dat?? Ze belde en J. zei: kom maar langs. Niet voor wat ze dacht... Haar vader kwam mee. Het verhaal kwam op tafel én het aanbod van 1400 euro voor de dokter (!) En waarvandaan?? Dokter J.

kende de man. Dat had hij helemaal niet, of hij moest wat verkopen, of...?? Het voorstel werd sowieso van tafel geveegd en J. overtuigde hen van de onmogelijkheid en de juiste, veilige, volksgezondheidszorg verzekeringsweg en begeleidde Nayeli terug naar het ziekenhuis. 'Maar ze heeft ontslag getekend' durfde het personeel daar nog tegen te sputteren. 'Dat was een wanhoopsdaad, de indicatie nu is opname onder volksverzekering'. De wet verbiedt een zieke toegang te weigeren. Dus het ging door. Toen het produkt niet meteen losliet, kwam vader weer vertellen in Betesda: een gyneacoloog wil het wel sneller ergens anders doen voor maar 350. 'Onnodige, ongerechtvaardigde kosten. De complicatie is dit en dit en mogelijk sterfte, als het zo en zo, illegaal op een niet goed ingerichte plaats geforceerd wordt. Het is het leven van je dochter' was het antwoord. Iedere dag liep dokter J. even langs Nayeli tijdens zijn diensten, om moed in te spreken, etc. tot het allemaal achter de rug was.

Verder werd er kort geleden een afpersers-bende opgerold in Chepén. Dertig personen werden opgepakt, waaronder zelfs twee advocaten. Twee andere gearresteerden noemden de naam van 'dr. J.'. De eerste schreeuwde tijdens zijn afvoering naar zijn vrouw: 'als er wat is of als je wat nodig hebt, ga je met de kinderen naar dr. J.' Met het gevolg dat ook een politiebezoek (onderzoek) bij J. gebracht werd. Die kleine kinderen bleken al zijn patiëntjes geweest te zijn.... De andere verklaarde er niets mee van doen te hebben, en vriend te zijn van een politie X, dr. J., etc. Maar hij moest vooralsnog mee.

Hierbij wat concrete gegevens uit het jaarverslag 2014 van CMBC:

Dagelijkse spreekuur	3.796 patiënten
Campagnes	468 patiënten
<u>Totaal:</u>	<u>4.264 patiënten !!</u>

daarbij niet in berekening genomen hoeveel behandel-tijd er per patiënt nodig was, of hoeveel klachten hij presenteerde.

Gemiddelde kosten vaste praktijk CMBC **all in 2014: 8 euro per patiënt.**

Gemiddelde kosten van de negen kleine campagnes vanaf uitgangspunt Praktijk Betesda I: 3 euro per patiënt.

Foto 1. Het actuele onderkomen van CMBC, met J. Het ligt iets van de verharde weg af. De meeste patiënten komen het laatste stuk vanaf de lokale bus lopend of ze komen met een motortaxi er naar toe. Dertig eurocent per rit kost dat hier, en het is meestal geen probleem voor de motorchauffeur als je er met méér dan twee personen in wilt. Ze hebben dan de statistieken en vreselijke gewonden schijnbaar nog niet gezien, hoeveel er door overbelasting in de bocht op de hellinkjes omver gaan.

Foto 2. Op bergen en in dalen...

Een Nederlandse mooie klassieker, niet waar? Maar in dit dal ziet u het dorp 'Jesús' liggen.

Foto 3. In Jesús: De 'Tamales' maïshapjes als tussendoortje als je van ver komt voor de wekelijkse markt, worden op straat te koop aangeboden. De hygiëne van het bereiden ervan is in dit geval twijfelachtig, net als de openlucht aanbieding op zich. Je ruikt de ezels, die om de hoek staan gestald. De vliegen zoemen 'Oh, happy day', of zoiets.

We zijn de donateurs zo dankbaar voor de praktijkinrichting van Betesda II in Jesús! (CMBJ). De patiënten voelen zich er waardig behandeld in eigen omgeving. Behalve een 'gewone huisartsenpraktijk' is het een plaats voor veel speciale en sociale gevallen, om zoveel mogelijk de mensen aan medisch nodige ondersteuning te helpen, als de drempel in het reguliere systeem (nog) niet te overkomen is op dat moment. Preventief, curatief en palliatief.

Foto 4. Palliatief: Deze vrouw zonder genezingskansen wil geen lijden, stress en 'kijkers' meer in een ziekenhuis, één uur reizen per auto, 6 uur zitten wachten buiten of op de polikliniek terwijl ze al helemaal uitgeput is, etc. Maar ze heeft dringend een paracentesis nodig (véél vocht wat uit de buikholte moet, want ze kan er niet goed meer van ademen etc.). Het

kan in Betesda een paar keer. We doen het met gebed voor en na de ingreep waar ze prijs op stelt: het is toch een kleine chirurgische interventie, en het gaat om haar (eeuwige) rust.

Curatief: Dat zijn de dagelijks terugkerende patiënten die een afdoende behandeling nodig hebben, hechtingen, tests, controles, etc. Al snel begonnen de patiënten vertrouwen in de nieuwe dokter te hebben. Behalve in de regentijd, die dit jaar een noodsituatie bracht door modder en rotslawines in de bergen, en ook een deel van het binnenhuis achter de praktijk deed instorten, waren er tussen de 20 en 30 patiënten per dag. Maar ja, fulltime betekent hier: zonsopgang (6 am) tot ná zonsondergang (8-9 pm) sinds er meestal elektrisch licht is. Gelukkig maar, want zonder TV en goed internet op het adres, en maar 15°C binnen, zou het anders een veel te lange koude eenzame nacht zijn.

Foto 5. Onze grote vriend Junior.

Curatief en preventief: 'Junior'. En nog steeds groeit hij bijna niets. 13 kg en 90 cm lang. Nu al 8 jaar oud. Een vrolijk klein mannetje. De verpleegkundigen die hem altijd op consultatie hebben gemeten en gewogen, hadden het maar over meer en beter eten. De lokale arts hetzelfde liedje en 'kleine ouders' als referentie, tot hij op vijfjarige leeftijd op het consultatiebureau uitgezwaaid werd. Trouw gekomen, en een gezondheidszorgcentrum dat trouw de statistieken invulde. Laatstgenoemde kreeg nog een prijs van 'Beste gezondheidszorg statistieken van het departement' in 2013. Nu ben ik nogal gericht op de patiënt totdat die heeft wat nodig is, net als mijn man

dokter J., en vandaar misschien een beetje laat met deze brief voor uw zomervakantie in Nederland, maar hopelijk denkt u nog even klik, klik, tik, tik, amen, aan deze bergmensen, die tot nu toe zo goed als verstoken waren van medische hulp.

Nu brengt Junior's moeder hem ten einde raad naar CMBJ. En ja, de Heer opent opnieuw ogen, verstand en hart. Infecties en bloedarmoede worden aangepakt. Onderwijl groeit hij 4 cm, maar nog niet genoeg binnen de gestelde tijd ervoor. De basisbehandeling, vitaminen en het bloedonderzoek wat voor schildklieronderzoek naar de kust gestuurd moet worden, worden ook gesponsord. Meer kan er in Jesús niet gedaan worden. Maar de begonnen groei is niet bevredigend. Om tijd te winnen, sturen we hem voor een particulier bezoek naar de dichtstbij gelegen kinderarts in de stad. Die kan de basisbehandeling alleen maar onderschrijven.

Terug naar Betesda: Zijn moeder zegt: nog een andere specialist? Maar dat kost heel veel geld... Ja, maar geen zorgen! zeg ik, morgen heb ik dienst in het gezondheidszorgcentrum. Hij heeft nu met deze onderbouwing recht op verdere onderzoeken via de volksgezondheidsverzekering (SIS). De verwijzing maken we daar meteen in orde, dan kan hij verderop. Zo gezegd, zo gedaan. Het groeihormoon blijkt ook normaal. Hij wordt van endocrinologie doorgestuurd naar genética in het Nationale Kinderziekenhuis helemaal in Lima (Betesda sponsort de reiskosten, 16 uur met de bus...). Klinisch blijft de diagnose van het Noonan Syndroom over, al heeft hij niet 'alle' problemen ervan, en is het afwachten op de bevestigende uitslag daarvan door middel van het cariotype onderzoek, wat niet in Peru, maar in de USA gedaan wordt. Waar het nu om gaat is: na een kleine ingreep, is ook het kwaadaardige kanker risico weggenomen en kan Junior een eenvoudig gewoon leven leiden, al zal hij een kleinere man zijn. Dat zal nauwelijks opvallen omdat de bergbewoners op zich niet groot zijn. De vrouwen: rond de 1.47 cm. De mannen: 1.60 cm.

Een tweede jongetje van vijf jaar is nu in Betesda II ook klinisch geconstateerd met hetzelfde syndroom. Die is in behandeling voor infecties en bloedarmoede en kan, door de onderkenning op het eerste gezicht, meteen doorverwezen via SIS naar de stad Cajamarca en daar de bijkomende gerichte behandelingen en controles ondergaan.

Foto 6. De lokale verpleegkundigen zijn voorgelicht en opnieuw een hart onder de riem gestoken, dat bij alle afwijkingen van groeistandaards of twijfels, ze de patiënt langs moeten laten komen. En dat loopt ook al wat beter.

Foto 7. M.L., één van onze geweldige medewerkers uit de stad, is laboratorium assistent. Ze is zelf gehandicapt aan een been... We plannen 'lab' dagen in CMBJ voor speciale onderzoeken, die lokaal niet beschikbaar zijn, of niet bereikbaar af en toe. Zij neemt dat zonder extra onkosten mee naar de stad Cajamarca, en 's middags is er de uitslag in CMBJ. Meer medische hulp in Jesús, sneller en goedkoper, zodat de mensen van ver (tot ongeveer 5 uur lopen komt men naar Jesús) ook nog niet eens één voor één naar de stad hoeven voor hun analyses, en hun nacht/dag en reisgeld kwijt zijn.

Resultaten: Verschillende ouderen die de hele dag depressief in bed zaten, en dat als einde van hun leven zagen, mogen weer rondscharrelen rondom hun huis, met wat juiste medicatie. Een man die niet meer kon lopen, zitten en slapen van de pijn en knieervorming, kinderloos, zonder hulp, volgt prima de behandeling na diagnose van artritis reumatoïde en artrose, en kan weer lopen en slapen zonder pijn. Hij en zijn vrouw huilen nu van geluk, en wensen u Gods zegen toe. De eerste twee patiënten in Jesús gebruiken insuline via de SIS na diagnose van zware Diabetus mellitus 2 in CMBJ. Enz. enz....

Foto 8. Maruja doet onderwijl de was.

Foto 9. De kruidenverkoper in Jesús schrijft op zijn bordje: 'Te koop: Alle soorten medicaties voor alle ziekten'.

Dank, sjaloom, in verbondenheid,
het artsenechtpaar
en kinderen.